

**Προτάσεις για ένταξη της δράσης eTwinning στη διδασκαλία των μαθημάτων ξένων
γλωσσών**

**Suggestions on the integration of eTwinning platform to the teaching of foreign
languages**

Τιμολέων Θεοφανέλλης, Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Βορείου
Αιγαίου, Σχολικός Σύμβουλος Πληροφορικής, Δρ., timtheo@sch.gr

*Timoleon Theofanellis, The Regional Education Directorate of Primary and Secondary Education of the North
Aegean, Teacher Advisor, Dr., timtheo@sch.gr*

Abstract: This paper describes the advantages of the eTwinning platform from foreign language teachers. The available web 2.0 tools offer a great many activities that could be integrated to the foreign language curriculum. They motivate students and teachers by collaborating with fellow students and teachers. This collaboration includes target setting, planning and other real life activities that are widely considered motivating. The learning to use the platform is easy and can be achieved in many ways (online instructions or seminars or by attending seminars held in various cities by the volunteer ambassadors. Teachers and students learn to use web 2.0 tools for educational purposes. In the end suggestions are offered for the use of the platform.

Περίληψη: Η παρούσα εκπαιδευτική παρέμβαση περιγράφει τη δράση, τα πλεονεκτήματα και τα αποτελέσματα που έχει η χρήση της διαδικτυακής πλατφόρμας eTwinning. Τεκμηριώνει ότι η αξιοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος eTwinning μέσω της αντίστοιχης πλατφόρμας έχει πολλά να προσφέρει στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν ξένες γλώσσες. Τα διαθέσιμα web 2.0 εργαλεία που υπάρχουν στην πλατφόρμα συνάδουν με την διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Δίνουν στόχους και κινητοποιούν τους μαθητές, αλλά και τους εκπαιδευτικούς. Η εκμάθηση της πλατφόρμας μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους είτε μέσω οδηγιών που υπάρχουν, είτε μέσω σεμιναρίων, είτε μέσω των κατά τόπων εθελοντών πρεσβευτών. Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές μαθαίνουν να χρησιμοποιούν για εκπαιδευτική χρήση εργαλεία web 2.0. Τέλος παρατίθενται προτάσεις για την αξιοποίηση της πλατφόρμας.

Λέξεις κλειδιά: *eTwinning, ξένες γλώσσες, T.P.E., I.C.T., collaboration*

Εισαγωγή

Σύμφωνα με την θεωρία των πολλαπλών ευφυϊών του Gardner υπάρχουν τα εξής είδη νοημοσύνης: γλωσσική, μαθηματικο-λογική, μουσική, χωροταξική, σωματική-κινησθητική, διαπροσωπική, ενδοπροσωπική και νατουραλιστική. Το σημερινό σχολείο διαχειρίζεται με τον ίδιο τρόπο και χρησιμοποιεί τα ίδια κριτήρια για να αξιολογεί όλους τους μαθητές (Gardner, 2006). Στο εκπαιδευτικό μας σύστημα εκτιμούνται και πάνε καλά μόνο οι μαθητές που διαθέτουν τη γλωσσική ή μαθηματικο-λογική νοημοσύνη. Αυτό αδικεί τους μαθητές που διακρίνονται στα άλλα είδη νοημοσύνης, καθώς δεν είναι όλοι οι μαθητές ίδιοι.

1. Περιγραφή

Το διαδίκτυο προσφέρει τη δυνατότητα διδασκαλίας και μάθησης με αλληλεπίδραση χωρίς φυσική παρουσία. Τα εργαλεία του web 2.0 παρέχουν πολλές δυνατότητες για εμπειρίες μάθησης (Pham et al., 2011). Ένα από τα εργαλεία αυτά είναι τα κοινωνικά δίκτυα που σύμφωνα με την Popescu et al. (2010) αποτελούν μέρος της άτυπης εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Το eTwinning αποτελεί ένα θεσμοθετημένο κοινωνικό δίκτυο εκπαιδευτικών. Συνιστά την «κοινότητα σχολείων» της Ευρώπης ή λίγο πιο αναλυτικά μια ασφαλή πλατφόρμα όπου οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιώντας τις Τ.Π.Ε. μπορούν να αναζητούν συναδέλφους και να συνεργάζονται αναπτύσσοντας κοινές δράσεις (Vuorikari et al., 2011). Ξεκίνησε το 2005 για να εισάγει στο χώρο των Ευρωπαϊκών σχολείων την εκπαίδευση μέσω συνεργασίας. Παρέχει στους εκπαιδευτικούς όλων των χωρών την ευκαιρία να γνωρίσουν ο ένας τον άλλο και να ξεκινήσουν κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα οποτεδήποτε αυτοί θέλουν (Popescu et al., 2010). Προωθεί τη συνεργασία ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και σχολεία μέσα από το πρόγραμμα Lifelong Learning Programme (L.L.P.) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Vuorikari et al., 2011). Η δράση eTwinning αντιπροσωπεύει μια ευκαιρία για διαπολιτισμική επαφή αφού μειώνει την γεωγραφική απόσταση, μέσω της χρήσης διαδικτυακών εργαλείων στην τάξη. Η ενσωμάτωση του eTwinning αποτελεί το κλειδί για να επιτύχουμε τους βασικούς στόχους της L.L.P. για τον 21ο αιώνα, όπως αναφέρει στην UNESCO η διεθνής επιτροπή εκπαίδευσης μέσω του Jacques Delors (1996) που βασίζεται στους 4 πυλώνες: μαθαίνω να γνωρίζω, μαθαίνω να κάνω, μαθαίνω να ζω με άλλους, μαθαίνω να είμαι (Silva, 2011). Μέσω της συμμετοχής σε ένα πρόγραμμα συνεργασίας εκτός συνόρων, μαθητές και εκπαιδευτικοί έχουν την ευκαιρία να βελτιώσουν τις δεξιότητες επικοινωνίας σε ξένη γλώσσα, να ανταλλάξουν εμπειρίες να βελτιώσουν δεξιότητες μάθησης και διδασκαλίας (Popescu et al., 2010).

Η πλατφόρμα του eTwinning είναι διαθέσιμη σε όλους όσοι ενδιαφέρονται να προωθήσουν την εκπαίδευση, να δεχτούν και να προσφέρουν υποστήριξη, ιδέες, συμβουλές για να διευκολύνουν τη συνεργασία σε ένα ασφαλές περιβάλλον με συναδέλφους εκπαιδευτικούς από όλη την Ευρώπη. Η υποδομή είναι ευέλικτη για την ανάπτυξη κοινών σχολικών προγραμμάτων, προσφέροντας τη δυνατότητα ανταλλαγής εκπαιδευτικών πόρων και το μίσημα καλών πρακτικών (Popescu et al., 2010). Πρόκειται για μια ευέλικτη δράση χωρίς τυπικές διαδικασίες και γραπτές συμβάσεις που βασίζεται στα ενδιαφέροντα των εκπαιδευτικών για να δημιουργήσουν ποικίλες μαθησιακές δραστηριότητες, να μοιραστούν ιδέες και εμπειρίες με Ευρωπαίους συναδέλφους τους, να ξεπεράσουν πολιτισμικά όρια στην εκπαίδευση και να ανανεώνουν διαρκώς τις εκπαιδευτικές τους μεθόδους (Velea, 2011). Τα χαρακτηριστικά κοινωνικής δικτύωσης του web 2.0 που περιέχει η πλατφόρμα eTwinning την καθιστούν ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την εκπαίδευση (Crawley et al., 2009).

2. Στόχοι – Πλεονεκτήματα

Ο κύριος στόχος του eTwinning είναι να διευκολύνει την επικοινωνία και τη συνεργασία ανάμεσα σε σχολεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμπλέκει εκπαιδευτικούς και μαθητές σε νέες εκπαιδευτικές δραστηριότητες όπως η δημιουργία διάφορων εκπαιδευτικών προϊόντων που εμπλέκουν ΤΠΕ και η ανάπτυξη συνεργατικών ομάδων από διαφορετικές χώρες. Μακροπρόθεσμα στοχεύει (Velea, 2011):

- στην βελτίωση της ικανότητας να χρησιμοποιούνται οι ΤΠΕ (τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους μαθητές).
- στην ανάπτυξη επικοινωνίας σε ξένες γλώσσες (βασική δεξιότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση - επικοινωνία σε τουλάχιστον δυο ξένες γλώσσες).
- στη γνώση και τον διαπολιτισμικό διάλογο.

Η δράση eTwinning έχει συνέπειες σε επίπεδο (Velea, 2011):

- εκπαιδευτικής μονάδας
- διδακτικού προσωπικού και μαθητών
- διδασκαλίας και μάθησης
- τοπικής κοινότητας

Για τους εκπαιδευτικούς η συμμετοχή σε κοινότητα Ευρωπαϊκού προγράμματος είναι πολύ σημαντική αφού τους επιτρέπει έτσι να αναπτύσσουν σημαντικές ουσιαστικές και τυπικές δεξιότητες (Velea, 2011).

Μια άλλη δυνατότητα είναι οι ομάδες του eTwinning. Μέσω αυτών δίνεται η δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται να βελτιώσουν τις δεξιότητες και γνώσεις τους, να έχουν πρόσβαση σε πόρους ή να ενσωματώσουν εργαλεία του eTwinning στη διδασκαλία

συγκεκριμένων αντικειμένων ή θεμάτων. Στις ομάδες αυτές συζητούν και ανταλλάσσουν εκπαιδευτικές πρακτικές, παρέχουν και λαμβάνουν βοήθεια, διευρύνουν τους ορίζοντες τους και βελτιώνουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες τους (Popescu et al., 2010).

Η υποστήριξη των εκπαιδευτικών γίνεται μέσω της ύπαρξης του θεσμού των πρεσβευτών eTwinning. Κάθε εθνικός φορέας eTwinning υποστηρίζεται από ένα δίκτυο πρεσβευτών: εκπαιδευτικοί που εθελοντικά συνεισφέρουν στην προώθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων, την οργάνωση περιφερειακών ή τοπικών συναντήσεων, την πληροφόρηση και την εκπαίδευση εκπαιδευτικών (<http://www.etwinning.gr>, Popescu et al., 2010).

Πέρα από αυτά η συμμετοχή σε προγράμματα eTwinning δημιουργεί την κουλτούρα της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών, κάτι που έως τώρα δεν υπήρχε στην Ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.

3. Λόγοι χρήσης

Σε έρευνα των Crawley et al. (2009) το 90% των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών δήλωσαν ότι η υλοποίηση ενός προγράμματος eTwinning υπήρξε ευχάριστη εμπειρία. Στην ίδια έρευνα περίπου ένα 70% των εκπαιδευτικών απάντησε ότι ήθελαν να βοηθήσουν τους μαθητές τους να γνωρίσουν τους Ευρωπαίους ομήλικους τους, ενώ ένα 40% εξέφρασε την επιθυμία να γνωρίσει τους Ευρωπαίους συναδέλφους εκπαιδευτικούς.

Ο μεγάλος αριθμός των εκπαιδευτικών που συμμετέχουν σήμερα (περίπου 190.500) δείχνει ότι μέσα σε λίγα χρόνια έγινε το προτιμώμενο εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο. Το eTwinning αποτελεί ένα δίκτυο εκπαιδευτικών που έχουν παρόμοιους στόχους και προβλήματα και είναι πρόθυμοι να συμμετέχουν σε συνεργασίες με κοινούς στόχους και κοινά αποδεκτά θέματα. Η πλατφόρμα δίνει τη δυνατότητα εύρεσης συνεργατών και το κατάλληλο περιβάλλον συνεργασίας παρέχοντας συνεργατικά εργαλεία που έχουν εκπαιδευτική χρήση, όπως Blogs (Θεοφανέλλης κ.ά., 2011), Wikis (Θεοφανέλλης κ.ά., 2012), Forums και χώρο για αποθήκευση αρχείων και φωτογραφιών που μοιράζονται οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί.

Τα δυνατά σημεία των προγραμμάτων: κινητοποίηση των μαθητών για την εκμάθηση ξένων γλωσσών και διευκόλυνση εκμάθησης, αυτοεκτίμηση και κοινωνικές δεξιότητες που αυξάνουν με την εργασία σε μεικτές ομάδες, ευκαιρίες να μάθουν οι μαθητές για διαφορετικούς πολιτισμούς και να επικοινωνήσουν με τους ξένους ομιλήκους τους (Popescu et al., 2010).

Άμεσα ή έμμεσα όλα τα προγράμματα eT αναμένεται να βελτιώσουν τις ικανότητες επικοινωνίας των μαθητών γλωσσολογικά, αλλά και με την κοινωνική έννοια ως διαπροσωπική επικοινωνία (Velea, 2011). Έτσι δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να επικοινωνούν για διάφορα εξειδικευμένα αντικείμενα ή συγκεκριμένα πολιτισμικά στοιχεία, να μάθουν να αξιοποιούν τις ΤΠΕ και να αναπτύξουν τις δυνατότητες τους για επικοινωνία χρησιμοποιώντας μια ξένη γλώσσα (Velea, 2011). Η γνώση της γλώσσας μιας χώρας οδηγεί

στην πολιτισμική αποδοχή και εκτίμηση της διαφορετικότητας. Ένα πρόγραμμα eTwinning έχει επιπτώσεις στη διαδικασία της μάθησης καθώς εμπλέκει τους μαθητές στη μάθηση και στη χρήση της ξένης γλώσσας για επικοινωνία με μαθητές από άλλες χώρες με διαφορετικούς πολιτισμούς για να επιτύχουν ένα σύνολο από συνεργατικούς στόχους (Silva, 2011). Τα προγράμματα eTwinning έχουν δείξει ότι οι μαθητές είναι πρόθυμοι να μάθουν αρκεί να κινητοποιηθούν και να καθοδηγηθούν προσεκτικά (Velea, 2011).

4. Πλατφόρμα

Αρχικά, μετά την εγγραφή στην πλατφόρμα ο εκπαιδευτικός δημιουργεί ένα προσωπικό προφίλ και συνδέει το εαυτό του στο σχολείο που διδάσκει (Gilerman et al., 2007). Κατόπιν ψάχνει να βρει συνεργάτες είτε με λέξεις κλειδιά ή με συγκεκριμένα κριτήρια όπως αντικείμενο, γλώσσα, ηλικία κ.ά. (Εικόνα 1).

Εικόνα 1: Αναζήτηση συνεργατών

Οι δυνατότητες αναζήτησης είναι πολλές είτε με λέξεις κλειδιά, είτε με βάση το μάθημα, τη χώρα κ.ά, ενώ επίσης υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης του Φόρουμ.

Οι χρήστες του eTwinning έχουν στη διάθεση τους μια ποικιλία από διαθέσιμους πόρους που στοχεύουν να δράσουν ως καταλύτης στη διαδικασία της συνεργασίας και το μοίρασμα πληροφορίας (Popescu et al., 2010).

Οι εκπαιδευτικοί αναζητούν συνεργάτες και αφού τους βρουν και συμφωνήσουν σε κοινό θέμα και στόχους, στα εργαλεία που θα χρησιμοποιήσουν, τη διαδικασία της συνεργασίας και τα αποτελέσματα που θα έχουν, δημιουργούν το κοινό έργο και ταυτόχρονα τον κοινό χώρο συνεργασίας (Twinspace). Στα βήματα αυτά καλό είναι να λαμβάνεται υπόψη η γνώμη, απόψεις και ιδέες των μαθητών ώστε να νοιώθουν ότι το πρόγραμμα τους αφορά, είναι στα μέτρα τους ως προς τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τα θέλω τους.

Τον κοινό χώρο συνεργασίας μπορούν να προσαρμόσουν προσθέτοντας ή αφαιρώντας εργαλεία ανάλογα με το τρόπο συνεργασίας που επιθυμούν. Επίσης οι εκπαιδευτικοί μπορούν να καλούν μαθητές στην πλατφόρμα, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, να συμμετέχουν σε συνεργατικές διαδικτυακές δραστηριότητες (Εικόνα 2).

Εικόνα 2: Εργαλεία συνεργασίας εκπαιδευτικών

Η διδακτική πρόταση αυτής της εργασίας είναι αρχικά η εκτέλεση σύντομων σε διάρκεια και δέσμευση προγραμμάτων με θέματα από τα σχολικά βιβλία όπως φαγητά, περιγράφω το μέρος που ζω, την καθημερινή ζωή, αλληλογραφία (penpals), ήθη και έθιμα (Χριστούγεννα, αποκριές) κ.ά. Η επιλογή τέτοιων σύντομων δραστηριοτήτων προσφέρεται ιδιαίτερα στα μαθήματα ξένων γλωσσών αφού χρειάζονται λίγες διδακτικές ώρες, δεν υπάρχει απόκλιση από το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών και ενδείκνυται ως επανάληψη για τη συγκεκριμένη ενότητα, ενώ οι μαθητές κάνουν με ευχαρίστηση τις εργασίες που τους αναθέτονται αφού γίνονται για να αποσταλούν στους συνεργάτες μαθητές από το άλλο σχολείο συνεργάτη.

Μια περισσότερο σύνθετη πρόταση υλοποίησης είναι η υλοποίηση προγραμμάτων από ομάδες εκπαιδευτικών όπου ο κάθε ένας με τους μαθητές του θα αναλαμβάνει μέρος του προγράμματος. Για παράδειγμα ο εκπαιδευτικός Πληροφορικής στο πλαίσιο του μαθήματος του θα κάνει το κομμάτι των Τ.Π.Ε. στην πλατφόρμα, ενώ οι ξενόγλωσσοι θα ασχολούνται με το κομμάτι της επικοινωνίας και την δημιουργία υλικού επιβλέποντας τις ομάδες των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν στις ομάδες αυτές θα πρέπει να συνεργάζονται συχνά και να συντονίζονται. Με την πρόταση αυτή οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται έχοντας ένα κοινό στόχο.

Είναι πολύ σημαντικό ότι όλα αυτά γίνονται σε ένα προστατευμένο περιβάλλον όπου οι μαθητές εκφράζονται και μοιράζονται υλικό μόνο μεταξύ τους, ενώ υπάρχει η δυνατότητα να δημοσιεύσουν στο διαδίκτυο οτιδήποτε επιθυμούν.

Βασικά χαρακτηριστικά (Popescu et al., 2010):

- να δείξουν τη σημαντικότητα των ξένων γλωσσών.
- προσαρμόζουν την εργασία και τον τρόπο παρουσίασης της στην ηλικιακή ομάδα των μαθητών.

Μερικά βασικά αντικείμενα που ασχολούνται τα βιβλία αγγλικών στο Γυμνάσιο και θα μπορούσαν να αποτελούν είτε ανεξάρτητα προγράμματα eTwinning είτε να βρίσκονται κάτω από γενικότερες ομπρέλες προγραμμάτων είναι τα εξής:

- μιλάμε για τον εαυτό μας
- η καθημερινότητα μας
- οικολογικά θέματα
- δραστηριότητες εφήβων
- σπουδαίοι άνθρωποι
- η τεχνολογία στη ζωή μας
- επικοινωνία
- ο υλικός κόσμος
- εφηβικά είδωλα
- διαδίκτυο
- μύθοι
- έθιμα και παραδόσεις
- καιρός

Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές αξιοποιούν το λεξιλόγιο που μαθαίνουν, γράφουν κείμενα και χρησιμοποιούν τη γλώσσα σε πραγματικές συνθήκες κάνοντας πράγματα που τους ενδιαφέρουν. Προγράμματα όπως τα:

- “Tell me about your favourites – Μίλα μου για τα αγαπημένα σου” που έχει ως στόχο οι μαθητές να μιλήσουν για τα αγαπημένα τους βιβλία, ταινίες, μουσική, αθλήματα κ.ά.

- “Easter: traditions, habits, food – Πάσχα: έθιμα, συνήθειες, τροφή” που έχει ως στόχο να περιγράψουν οι μαθητές τα έθιμα της χώρας τους, τις παραδοσιακές συνταγές, να ανταλλάξουν φωτογραφίες και πασχαλινές κάρτες
- “Lets get to know each other – Ας γνωριστούμε” - που έχει ως στόχο να παρουσιάσουν οι μαθητές τους εαυτούς τους, ποιοί είναι, τα ενδιαφέροντα τους και τον κόσμο γύρω τους: το μέρος που ζουν, τη χώρα τους, το σχολείο τους...

αποτελούν μόνο μια ένδειξη για το πνεύμα των δράσεων που προτείνονται σε αυτή την εργασία.

5. Δυσκολίες και η αντιμετώπιση τους

Συνιστάται σύμφωνα με τη βιβλιογραφία στους αρχάριους που επιθυμούν να ξεκινήσουν διαδικτυακή συνεργασία μέσω ΤΠΕ να λαμβάνουν υπόψη τις υποδομές του σχολείου, να εργάζονται με μικρές ομάδες μαθητών και να συνεισφέρουν ως τμήματα ενός ολόκληρου προγράμματος. Επίσης στην τάξη να εργάζονται σε κείμενα, εικονογραφήσεις, γραπτά σχόλια, παρουσιάσεις, ιστολόγια και άλλες ιστοσελίδες (Velea, 2011).

Ένα πρόβλημα είναι ότι οι εκπαιδευτικοί τείνουν να δέχονται απλά την τεχνολογία αντί να την προσαρμόζουν στο δικό τους διδακτικό στυλ (Velea, 2011). Υπάρχει αναγκαιότητα για παιδαγωγική κουλτούρα στη συνεργασία (Illomaki et al., 2003). Μάλιστα σύμφωνα με την Zielinska (2009) στο πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται εκπαίδευση στην εκτέλεση προγραμμάτων eTwinning.

Δυσκολίες που πιθανά να αντιμετωπίσει ο εκπαιδευτικός που συμμετέχει σε πρόγραμμα eTwinning είναι στο πλαίσιο της συνεργασίας γι' αυτό θα πρέπει να υπάρχουν ξεκάθαροι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν σε συγκεκριμένα χρονικά περιθώρια. Καλό θα είναι να είναι οι εκπαιδευτικοί να είναι τυπικοί όταν συνεργάζονται με συναδέλφους από το εξωτερικό και πολύ προσεκτικοί όσον αφορά στη διατύπωση και τις υποχρεώσεις τους. Να γίνεται σημαντική προσπάθεια οι συνεργάτες να είναι περισσότεροι από δυο, ώστε αν προκύψει κάποιο πρόβλημα σε κάποιον και περάσει μια περίοδο που δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του προγράμματος να μην σταματήσει το πρόγραμμα, αλλά να προχωρήσει με τους υπόλοιπους. Είναι σημαντικό στο πρόγραμμα να υπάρχει ενεργή συμμετοχή και συνυπευθυνότητα των μαθητών, να ακούγονται οι δικές τους ιδέες και περνάει η άποψη τους.

Συμπεράσματα

Με το πρόγραμμα eTwinning ευνοείται η ανάπτυξη δεξιοτήτων στις ΤΠΕ τόσο για τους μαθητές όσο και στους εκπαιδευτικούς. Υπάρχουν θετικές αλλαγές στην στάση των μαθητών, μια ευνοϊκή διάθεση για απόκτηση νέων εμπειριών, αύξηση εμπλοκής στην εκπαίδευση, βελτίωση της επικοινωνίας προσωπικών απόψεων και αντίληψη των ιδεών των άλλων.

Στην εκπαίδευση, η κοινωνική διάσταση του διαδικτύου επιτρέπει τη γρήγορη διάχυση γνώσης και παιδαγωγικών καινοτομιών και επηρεάζει σημαντικά τις πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης.

Το eTwinning μπορεί να παίζει σημαντικό ρόλο στην εκμάθηση ξένων γλωσσών. Οι μαθητές μαθαίνουν ξένες γλώσσες μέσω «παιχνιδιού» και κινητοποιούνται για αυτό, ενθαρρύνονται οι πρωτοβουλίες τους σε επίπεδο σχεδιασμού και πως η εμπλοκή τους στο πρόγραμμα οδηγεί σε καλύτερη διαχείριση και εκτέλεση του προγράμματος .

Τέλος είναι σημαντικό να διατηρηθεί και να ενισχυθεί η δυνατότητα εύρεσης και συνεργασίας εκπαιδευτικών αφού αποτελεί ένα τρόπο αλληλοεπιμόρφωσης. Επιπλέον η πλατφόρμα και άλλες δυνατότητες τόσο για τυπική και όσο και για άτυπη ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Βιβλιογραφία

- Crawley, C., Gilleran, A., Scimeca, S., Vuorikari, R., Wastiau, P. (2009). Beyond School Projects, A report on eTwinning 2008-2009. Central Support Service for eTwinning (CSS), European Schoolnet. Rue de Trèves 61, 1040 Brussels Belgium. Retrieved November 3, 2013, from <http://www.etwinning.net/en/pub/news/publications.htm>.
- Gardner, H. (2006). Multiple Intelligences: New Horizons. New York: Basic Books.
- Illomaki, L., Lakkala M., Paavola S. & Hakkarainen, K. (2003). Development of Teachers Communities during Intensive ICT Projects. In: Collaboration and eTwinning. Enrichment and Added-Value of eTwinning Projects. eTwinning CSS.
- Pham, M., Cao, Y., Klamma, R. & Jarke M. (2011). A Clustering Approach for Collaborative Filtering Recommendation Using Social Network Analysis. Journal of Universal Computer Science 17(4), 583-604.
- Popescu, A.-N., Popa, G., Diaconescu C. & Ionescu I. (2010). A model of pedagogical collaboration: eTwinning in Romania. Latest Trends on Communications and Information Technology 124-127. Retrieved September 18, 2013 from <http://www.wseas.us/e-library/conferences/2010/Corfu/CIT/CIT-22.pdf>.
- Silva, M.P.C. (2011). The “Sign up and Connect” eTwinning project: an intercultural approach to teaching English as a foreign Language. International Conference, “The Future of Education”, 16 – 17 June 2011. Retrieved September 12, 2013 from http://conference.pixel-online.net/edu_future/common/download/Paper_pdf/ITL11-Silva.pdf.
- Velea, S. (2011). ICT in education: responsible use or a fashionable practice. The impact of eTwinning action on the education process. Proceedings of the 6th International Conference On Virtual Learning. Bucharest University Press. Retrieved September 10, 2013, from http://www.icvl.eu/2011/disc/icvl/documente/pdf/met/ICVL_ModelsAndMethodologies_aper12.pdf.
- Vuorikari, R., Berlanga, A. J., Cacia, R., Cao, Y., Fetter, S., Gilleran, A., Klamma, R., Punie,

Y., Scimeca, S., Sloep, P. & Petrushyna Z. (2011). ICT-based School Collaboration, Teachers' Networks and their Opportunities for Teachers' Professional Development - a Case Study on eTwinning. Presentation given at ICWL 2011, Hong Kong, China.

Zielińska, J. (2009). Promotion of the French Language based on the Example of eTwinning Projects In: Etwinning - A way to education of the future. Foundation for the Development of the Education System, Warsaw.

Θεοφανέλλης, Τ., Θεολόγος, Χ. & Χριστινάκης, Β. (2012). Αξιοποίηση των wikis στην εκπαίδευση: προτάσεις για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Περιοδικό «i-teacher», 4, 93-102.

Θεοφανέλλης, Τ., Θεολόγος, Χ. & Χριστινάκης, Β. (2011). Αξιοποίηση των Ιστολογίων (Blogs) στην Εκπαίδευση. Περιοδικό «i-teacher», 3, 43-51.